PATVIRTINTA
Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos
gimnazijos direktoriaus 2026 m.
balandžio 7 d. įsakymu Nr. VV-53

BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS ANTIKORUPCINIO ELGESIO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos (toliau – Gimnazija) antikorupcinio elgesio taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Gimnazijos darbuotojų skaidraus, sąžiningo ir nešališko elgesio reikalavimus, galimų korupcijos rizikos situacijų atpažinimo ir veiksmų tokiose situacijose principus.

2. Taisyklių tikslas – stiprinti korupcijai atsparią aplinką Gimnazijoje, užtikrinti, kad darbuotojai savo veikloje vadovautųsi visuomenės ir Gimnazijos interesais, elgtųsi sąžiningai, skaidriai ir nešališkai bei vengtų situacijų, galinčių kelti abejonių dėl jų priimamų sprendimų objektyvumo.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu ir kitais taikytinais teisės aktais.

4. Taisyklės taikomos visiems Gimnazijos darbuotojams, atsižvelgiant į jų atliekamas funkcijas ir teises aktuose nustatytas pareigas.

5. Taisyklės papildo Gimnazijos darbuotojų etikos kodeksą, patvirtintą direktoriaus 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. VV – 33, Dovanų priėmimo, gavimo, teikimo ir elgesio jomis tvarkos aprašą, patvirtintą direktoriaus 2024 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. VV – 185 ir Informacijos apie pažeidimus Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijoje tvarkos aprašu, patvirtintu direktoriaus 2024 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. VV – 211 (toliau - Informacijos apie pažeidimus teikimo aprašas).

II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos:

6.1. **korupcija** – piktnaudžiavimas suteiktais įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje;

6.2. **korupcijos prevencija** – veikla, kuria siekiama nustatyti, mažinti ir šalinti korupcijos rizikos veiksnius bei užtikrinti skaidrią ir sąžiningą Gimnazijos veiklą;

6.3. **korupcijos rizika** – tikimybė, kad tam tikroje Gimnazijos veiklos srityje gali pasireikšti korupcija;

6.4. **interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais;

6.5. **privatūs interesai** – darbuotojo ar jo artimo asmens asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant tarnybines pareigas;

6.6. **dovana** – neatlygintinai perduodamas daiktas, turtas, suteikiama paslauga, nuolaida ar kita materialinė nauda. Dovanų priėmimą, gavimą, teikimą ir elgesį su jomis reglamentuoja Gimnazijos direktoriaus patvirtintas Dovanų priėmimo, gavimo, teikimo ir elgesio jomis tvarkos aprašas;

6.7. **nepotizmas** – artimų ir šeimos narių protegavimas, naudojantis užimamomis pareigomis ar suteiktais įgaliojimais;

6.8. **kronizmas** – draugų, pažįstamų ar kitų artimais asmeniniais ryšiais susijusių asmenų protegavimas, naudojantis užimamomis pareigomis bei suteiktais įgaliojimais;

6.9. **papirkimas** – pinigų, dovanų, paslaugų ar kitokios naudos siūlymas, pažadėjimas arba suteikimas kitam asmeniui, siekiant, kad jis už tai priimtų palankų sprendimą, atliktų tam tikrus veiksmus arba jų neatliktų, vykdydamas savo pareigas;

6.10. **piktnaudžiavimas pareigomis** – naudojimasis suteiktais įgaliojimais ne pagal jų paskirtį, siekiant asmeninės ar kitų asmenų naudos arba pažeidžiant teisėtus interesus;

6.11. **pranešimas apie pažeidimą** – informacijos apie galimą korupcinio pobūdžio ar kitą teisės aktų pažeidimą pateikiamas Gimnazijai arba kompetentingoms institucijoms.

7. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS
PAGRINDINIAI ANTIKORUPCINIO ELGESIO PRINCIPAI

8. Gimnazijos darbuotojai, vykdydami pareigas, vadovaujasi teisėtumo, sąžiningumo, skaidrumo, nešališkumo, atsakomybės, teisingumo principais, paiso visuomenės interesų ir nesiekia asmeninės naudos.

9. Darbuotojai privalo:

9.1. pareigas atlikti sąžiningai ir nešališkai, nediskriminuojant asmenų ir nesiekiant neteisėtos naudos sau ir kitiems asmenims;

9.2. nepiktnaudžiauti pareigomis, turima informacija, Gimnazijos turtu ir lėšomis;

9.3. vengti situacijų, kurios galėtų sudaryti prielaidas neteisėtam atlygiui, protekcionizmui ar šališkiems sprendimams;

9.4. nedelsdami imtis veiksmų pastebėję galimą interesų konfliktą arba korupcinio pobūdžio elgesį;

9.5. saugoti darbo metu sužinotą neviešą informaciją ar ją naudoti tik teisėtiems darbo tikslams;

9.6. netoleruoti nepotizmo ir kronizmo – artimų asmenų, draugų ar kitų pažįstamų protegavimo priimant darbuotojus į darbą, paskirstant darbo krūvį, skiriant skatinimo priemones ar priimant kitus sprendimus;

9.7. vadovaujantis politinio neutralumo principu ir nenaudoti Gimnazijos lėšų, turto ar kitų išteklių politinių partijų, politinių organizacijų ar kandidatų interesams remti, išskyrus teisės aktuose aiškiai leidžiamus atvejus.

III SKYRIUS
INTERESŲ KONFLIKTŲ IR DOVANŲ PREVENCIJA

10. Darbuotojai, kuriems teisės aktai nustato pareigą deklaruoti privačius interesus, privalo juos deklaruoti ir tikslinti teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Darbuotoja, pastebėjęs, kad rengiamas, svarstomas ar priimamas sprendimas yra susijęs su jo privačiais interesais, privalo apie tai informuoti tiesioginį vadovą ar Gimnazijos direktorių ir teisės aktų nustatyta tvarka nusišalinti nuo dalyvavimo priimant sprendimą.

12. Darbuotojams draudžiama reikalauti, siūlyti, priimti ar teikti kyšį, neteisėtą atlygį arba kitokią nepagrįstą naudą už darbo funkcijų atlikimą ar neatlikimą.

13. Dovanų, vaišingumo, kvietimų ir kitų naudų priėmimo bei teikimo klausimais darbuotojai vadovaujasi Gimnazijos Dovanų priėmimo, gavimo, teikimo ir elgesio jomis tvarkos aprašu ir galiojančiais teisės aktais. Kilus abejonių dėl dovanos teisėtumo, jos nepriima ir konsultuojasi su atsakingu asmeniu.

14. Apie siūlomą neteisėtą atlygį, įtartiną dovaną ar bandymą paveikti sprendimą darbuotojas nedelsdamas informuoja Gimnazijos direktorių arba už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmenį, neapribojant pareigos kreiptis į kompetentingas institucijas.

IV SKYRIUS
ELGESYS GIMNAZIJOS VEIKLOS SRITYSE

15. Vykdant viešuosius pirkimus, darbuotojai laikosi pirkimų procedūrų, užtikrina tiekėjų lygiateisiškumą, neviešina konfidencialios informacijos ir vengia bet kokių nepagrįstų tiekėjų privilegijų.

16. Priimant darbuotojus į darbą, skirstant darbo krūvį, nustatant darbo užmokestį ar skiriant skatinimo priemones, sprendimai grindžiami teisės aktais, aiškiais kriterijais ir dokumentuojamomis aplinkybėmis.

17. Organizuodami ugdymą, mokinių ir ugdytinių pasiekimų vertinimą, švietimo pagalbos teikimą, maitinimą ir pavėžėjimą, darbuotojai privalo užtikrinti nešališkumą ir neteikti nepagrįstų privilegijų dėl asmeninių ryšių ar kitų privačių interesų.

18. Gimnazijos turtas, transportas, lėšos, parama ir projektų ištekliai naudojami tik teisėtiems Gimnazijos veiklos tikslams, laikantis apskaitos, kontrolės ir atsiskaitymo reikalavimų.

19. Darbuotojai neturi teisės reikalauti iš mokinių, ugdytinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), tiekėjų ar kitų asmenų papildomo atlygio už funkcijas, kurias privalo atlikti pagal pareigas.

20. Gimnazijos vadovai savo elgesiu rodo skaidrumo ir nešališkumo pavyzdį, užtikrina sprendimų pagrindimą, aiškų darbuotojų funkcijų paskirstymą ir netoleruoja spaudimo darbuotojams priimti neteisėtus ar šališkus sprendimus.

V SKYRIUS
DARBUOTOJŲ VEIKSMAI GALIMOS KORUPCIJOS SITUACIJOSE

21. Jei darbuotojui siūlomas kyšis, neteisėta dovana ar kita nauda, darbuotojas turi aiškiai atsisakyti, neįsipareigoti atlikti prašomų veiksmų ir, jei įmanoma, išsaugoti reikšmingą informaciją apie įvykį.

22. Jei darbuotojas patiria spaudimą priimti šališką sprendimą, jis turi atsisakyti neteisėto poveikio, informuoti atsakingą asmenį ar direktorių ir užfiksuoti reikšmingas aplinkybes.

23. Jei sprendimas susijęs su darbuotojo ar jam artimo asmens interesais, darbuotojas informuoja apie galimą interesų konfliktą ir nusišalina teisės aktų nustatyta tvarka.

24. Jei pastebimi galimo dokumentų klastojimo, neteisėto turto naudojimo, viešųjų pirkimo procedūrų pažeidimų ar kitų korupcinio pobūdžio veikų požymių, darbuotojas apie tai praneša Gimnazijos vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą administruojančiam atsakingam asmeniui ir nesiima veiksmų, galinčių trukdyti galimo pažeidimo tyrimui.

VI SKYRIUS
PRANEŠIMAI APIE GALIMUS PAŽEIDIMUS

25. Apie galimus antikorupcinio elgesio reikalavimų pažeidimus darbuotojai gali pranešti Gimnazijos direktoriui arba už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui. Informaciją apie pažeidimus, teikiama pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą, pateikiama Gimnazijos vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu Informacijos apie pažeidimus teikimo aprašo nustatyta tvarka.

26. Gimnazijos vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu gautą informaciją priima, registruoja, vertina ir nagrinėja Gimnazijos direktoriaus paskirtas kompetentingas subjektas Informacijos apie pažeidimus teikimo aprašo nustatyta tvarka. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens funkcijos savaime nesuteikia jam kompetentingo subjekto įgaliojimų.

27. Pranešimą nagrinėjantis asmuo privalo būti nešališkas. Kilus interesų konfliktui, jis nedalyvauja nagrinėjant pranešimą: užtikrinamas kito nešališko asmens paskyrimas arba informacijos perdavimas kompetentingai institucijai teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Informacija apie galimą Gimnazijos direktoriaus pažeidimą gali būti teikiama Biržų rajono savivaldybei arba kompetentingoms institucijoms. Jei informacija teikiama pagal Pranešėjų apsaugos

įstatymą, taikomi šiame įstatyme ir Informacijos apie pažeidimus teikimo apraše nustatyti pranešimo pateikimo bei nagrinėjimo reikalavimai.

29. Pranešimai vidiniu kanalu gali būti teikiami tiesiogiai kompetentingam subjektui, el. paštu pranesk.vabalninkas@gmail.com arba paštu adresuojant „Kompetentingam subjektui asmeniškai“, K. Šakenio g. 12, LT-41338 Vabalninkas, Biržų r. Pranešimo forma, pateikiama informacija ir kiti reikalavimai nustatyti Informacijos apie pažeidimus teikimo apraše.

30. Kompetentingas subjektas gautą informaciją įvertina ir priima sprendimą ją nagrinėti, perduoti įgaliotai institucijai arba nutraukti nagrinėjimą Informacijos apie pažeidimus teikimo aprašo nustatytais pagrindais ir terminais. Esant pagrįstam įtarimui dėl nusikalstamos veikos, administracinio nusižengimo ar kito pažeidimo, informacija įgaliotai institucijai perduodama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo jos gavimo.

31. Pranešimą pateikusio asmens tapatybė, pranešimo turinys ir susiję duomenys saugomi laikantis konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Draudžiama dėl teisėto informacijos apie pažeidimą pateikimo daryti neigiamą poveikį asmeniui. Apie sprendimus ir nagrinėjimo rezultatus asmuo informuojamas Informacijos apie pažeidimus teikimo aprašo nustatyta tvarka.

32. Gimnazijos darbuotojų etikos kodekse numatyta etikos pažeidimų nagrinėjimo tvarka nepakeičia Informacijos apie pažeidimus teikimo apraše ir teisės aktuose nustatytos pranešimų priėmimo, vertinimo, nagrinėjimo bei pranešėjų apsaugos tvarkos.

VII SKYRIUS
TAISYKLIŲ ĮGYVENDINIMAS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Gimnazijos direktorius užtikrina Taisyklių patvirtinimą, paskelbimą ir darbuotojų supažindinimą su jomis.

34. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo konsultuoja darbuotojus antikorupcinio elgesio klausimais, stebi Taisyklių laikymąsi pagal suteiktus įgaliojimus ir teikia siūlymus dėl jų tobulinimo.

35. Darbuotojai su Taisyklėmis supažindinami elektroninėmis informavimo priemonėmis.

36. Taisyklės skelbiamos Gimnazijos interneto svetainėje.

37. Taisyklių pažeidimai vertinami ir atsakomybė taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

38. Taisyklės keičiamos ar papildomos Gimnazijos direktoriaus įsakymu, pasikeitus teisės aktams arba nustačius poreikį tobulinti korupcijos prevencijos priemones.

_____